

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»
Кафедра екології та зоології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
науково-педагогічної роботи

Тетяна МАРІНЕНКО
_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІКА

для студентів

галузь знань	<u>10</u>	<u>«Природничі науки»</u>
спеціальність	<u>101</u>	<u>«Екологія»</u>
освітній рівень	<u>бакалавр</u>	
освітня програма	<u>«ЕКОЛОГІЯ»</u>	
вид дисципліни	<u>вибіркова</u>	

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	VII
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: **Ігор АЛЕКСЮК, к.філос.н., доц. кафедри логіки**

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник (и): Ігор Анатолійович Алексюк, канд. філос. наук, доцент кафедри логіки філософського факультету

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри екології та зоології

_____ (Анатолій ПОДОБАЙЛО)
(підпис)

Протокол від «16» травня 2022 р. за № 15

**Схвалено науково-методичною комісією
ННЦ «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Протокол від «23» 06 2022 року за № 5

Голова науково-методичної комісії Скрипник (Наталія СКРИПНИК)

«23» 06 2022 року

1. Мета дисципліни – забезпечення стійкої системи знань щодо специфіки логічних досліджень, що дозволить студентам вдосконалити логічну культуру мислення, усвідомити важливість понять, проблем і методів формальної логіки для вирішення сучасних наукових і практичних завдань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення курсу студенти мають *знати* основні методи наукових досліджень.
2. *Вміти* збирати та інтерпретувати інформацію для побудови аргументацій, будувати міркування, робити раціональні висновки з наявної інформації.
3. *Володіти елементарними навичками* роботи з фаховою літературою, управління інформацією, критичного ставлення до подій та явищ.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Логіка» належить до переліку дисциплін вільного вибору студента. Навчальна дисципліна знайомить студентів із основами логічних знань і поєднує викладання питань традиційної (аристотелевої) і сучасної (символічної) логіки. Визначається предмет, методи, головні проблеми і напрямки логічних досліджень. Вивчаються важливі поняття: міркування, правильність/неправильність, логічна форма, логічне слідування, дедукція/індукція, логічний закон, логічна рівносильність, логічна сумісність, формалізація. З'ясування сутності зазначених понять і відношень між ними складає частину загальної компетенції фахівця у будь-якій галузі знань. Запроваджується низка критеріїв правильності міркувань. Визначається структурна будова і види міркувань. Пояснюються сутність і можливості різних способів встановлення логічних форм міркувань, розкривається сутність низки логічних технік аналізу міркувань. Розглядаються логічні теорії: логіка висловлювань, силогістика, теорія понять.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основними завданнями дисципліни є:

- надати студентам цілісну систему знань про основи традиційної і сучасної логіки (головна проблематика, визначальні поняття, методи дослідження, історична тяглість розвитку);
- удосконалити навички критичного ставлення до міркувань (адекватне розуміння, належний аналіз, компетентне оцінювання та коректне конструювання міркувань);
- сформувати розуміння базових принципів побудови і критеріїв оцінки правильності міркувань певних видів;
- трансформувати інтуїтивні навички розпізнання хороших і поганих міркувань на усвідомлене розуміння чому саме міркування є хорошими та поганими у логічному сенсі;
- сформувати вміння практичного застосування логічних технік до аналізу міркувань і понять.

Згідно вимог Стандарту вищої освіти України (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 10 «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія») дисципліна забезпечує набуття студентами таких *компетентностей*:

загальних:

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

фахових:

ФК24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

Програмними результатами навчання є: ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень; ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології; ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумко- вій оцінці з дисциплі- ни
Код	Результат навчання			
1.1	Визначальні для сучасної і традиційної логіки поняття	Лекція, самостійна робота	Модульні контрольні роботи, усні відповіді	10
1.2	Визначальні логічні проблеми	Лекція, семінар, самостійна робота	Модульні контрольні роботи, усні відповіді	10
1.3	Основи логічних теорій: логіки висловлювань, силогістики, теорії понять	Лекція, самостійна робота	Модульні контрольні роботи, усні відповіді	10
1.4	Порядок застосування низки логічних технік: таблиць істинності, контрприкладу, дерев істинності, методу Квайна, діаграм Венна	Лекція, семінар, самостійна робота	Модульні контрольні роботи, усні відповіді	15
2.1	Виявляти і аналізувати структурну будову міркувань	Семінар, самостійна робота	Презентації, доповіді, вирішення практичних завдань	5
2.2	Визначати вид, логічну форму міркувань і правильність /неправильність міркувань, адекватно застосовуючи різноманітні техніки логічного аналізу	Семінар, Самостійна робота	Презентації, доповіді, вирішення практичних завдань	15
2.3	Здійснювати логічний аналіз понять	Семінар, самостійна робота	Презентації, доповіді, вирішення практичних завдань	15
3.1	Демонструвати здатність до вільної комунікації мовою специфічних понять, проблем, теорій і технік логіки	Семінар, самостійна робота	Презентації, доповіді, вирішення практичних завдань	5
3.2	Презентувати результати вирішення практичних завдань і теоретичні розвідки у вигляді доповідей, конспектів	Семінар, самостійна робота	Презентації, доповіді, вирішення практичних завдань	10
3.3	Брати участь у фахових дискусіях під час аудиторних занять	Семінар	Дискусії	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3
ПР08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.	+	+	+				+	+	+	+
ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.									+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Модульна контрольна робота 1: РН 1.1–1.2 – 20 / 10 балів.
2. Модульна контрольна робота 2: РН 1.1–1.2 – 20 / 10 балів.
3. Виступи на семінарах (презентації, доповіді, усні відповіді, дискусії): РН 2.1–4.1 – 40 / 20 балів.
4. Вирішення практичних завдань: РН 2.1–4.1 – 20 / 10 балів.

- підсумкове оцінювання: у формі заліку

Підсумкова оцінка з освітнього компонента, підсумковою формою контролю за яким встановлено залік, визначається як сума оцінок (балів) за всіма успішно оціненими результатами навчання. Оцінки нижче мінімального порогового рівня до підсумкової оцінки не додаються.

Обов'язковим для отримання позитивної підсумкової оцінки (60 балів і вище та «зараховано») є написання модульних контрольних робіт.

Перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається.

7.2 Організація оцінювання:

Модульні контрольні роботи 1 і 2 проводяться після завершення лекцій з розділів 1 і 2 відповідно. Оцінювання роботи на семінарських заняттях здійснюється протягом семестру.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№	Назва тем	Кількість годин			
		Лекції	Семі- нари	Конс.	С/Р
Розділ 1. Понятійний апарат логіки					
1.	Предмет, метод і значення логіки.	2			
2.	Головні поняття і теорії логіки.		2		
3.	Логіка висловлювань.	6			
4.	Символізація (встановлення логічних форм) міркувань засобами логіки висловлювань.		2		
5.	Встановлення правильності міркувань: метод повних і скорочених таблиць істинності.		2		
6.	Встановлення правильності міркувань: метод дерев істинності і метод Квайна.		2		
Модульна контрольна робота 1		1			
Розділ 2. Теорії та підходи в логіці					
7.	Теорія силогістики.	4			
8.	Закони логічного квадрату і безпосередніх умовиводів.		2		
9.	Простий категоричний силогізм.		2		
10.	Теорія поняття.				30
11.	Логічний аналіз понять.		1		
12.	Недемонстративні умовиводи.				30
13.	Логічний аналіз недемонстративних умовиводів .		1		
Консультації				2	
Модульна контрольна робота 2		1			
ВСЬОГО		14	14	2	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекції – **14 год.**

Семінари – **14 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

Консультації – **2 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Алексюк І.А. Логіка. Вступний курс: навчальний посібник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017.
2. Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2007.

Додаткова:

1. Ішмуратов А.Т. Конфлікт і згода. – К.: Наукова думка, 1996.
2. Конверський А.Є. Критичне мислення (2 вид.). – К.: Центручбової літератури, 2020.
3. Конверський А.Є. Сучасна логіка: підручник: у 2 ч. – Ч.1. Класична логіка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2016.
4. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. – К.: Четверта хвиля, 1996.
5. Хоменко І.В. Логіка. – К.: Абрис, 2004.
6. Хоменко І.В. Еристика. – К.: Центр навчальної літератури, 2008.